

Cal General

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nordest del terme municipal. Al Pla de Vilamajor.
Emplaçament Carretera C-1411z, al km. 48,3 pista asfaltada en direcció NE cap a la Rabeia, i seguir direcció NE 1,5 km aproximadament.
Alçada: 367

Coordenades:

Latitud: 41.88637
Longitud: 1.89733
UTM Est (X): 408517
UTM Nord (Y): 4637748

Classificació

Número de fitxa 08018 - 229
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Recentment pintada, utilitzant una paleta de colors harmònica amb el conjunt i l'entorn.
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla General d'Ordenació Urbana del Municipi de Balsareny (PGOU). Article 133 (protecció de masies). Núm. 6: Vilamajor (Cal General).

Data aprovació: dc., 27/11/1991 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08018A007000790001FU
Fitxes associades:

Descripció

Antiga casa de pagès de dimensions força grans emplaçada al nucli de casetes conegut com el Barri, al Pla de Vilamajor. Consta d'un cos residencial de planta en forma de L (amb planta baixa més dos pisos) i també d'un cos adossat a llevant i un porxo de recent construcció al nord.

La casa primitiva devia ser més senzilla i en un moment determinat (tal vegada entorn de 1920, segons dades del cadastre) se li va canviar la cara i es va dotar d'una façana que destaca per una composició força singular, sobretot per l'ampla galeria que s'hi va afegir al nivell del segon pis. Encarada vers migdia, aquesta galeria que ocupa tota l'amplada de la façana és formada per sis obertures amb arcs escarsers més una obertura de major alçada a cada cap. Les dues plantes inferiors s'ordenen a partir d'un esquema tripartit lleugerament descentrat a la dreta, amb el portal i un balcó a l'eix central. Els emmarcaments de les obertures, fets amb maó, han estat pintats d'un color morat que destaca sobre un parament arrebossat i de color torrat, deixant a la part baixa un sòcol a pedra vista. En la resta de façanes les obertures han estat remodelades.

Observacions:

En una dovella a les tines, inscripció: 1808

Als actuals propietaris no els agrada la connotació del terme "General" i prefereixen que se'ls anomeni ca l'Escudé de Vilamajor o Vilamajor. La denominació de Vilamajor, a part que no és la tradicional, té l'inconvenient que pot portar a confusió, ja que designava un antic mas que hi havia en aquest pla, posteriorment conegut com la Coromina i que al segle XVII ja estava en ruïnes (Carreté, 2010: 139).

Història

Aquesta casa es devia construir pels volts de l'any 1808, i una inscripció en una dovella de les tines ho recorda. Els fundadors procedien del mas Puigbò, de Cornet. Eren Joan Escudé Puigbò i els seus fills, Àngel i Francesc Escudé Muntanyà. El sobrenom de la casa deriva d'una anècdota que té com a protagonista un hereu del mas, potser el mateix Joan Escudé Puigbò. S'explica que en una ocasió que els diferents propietaris del Pla van agrupar-se per anar a caçar plegats l'Escudé es va oferir per ser el cap de colla. Els altres van acceptar-lo i li van dir: "doncs ara seràs el nostre General". I van començar a anomenar-lo d'aquesta manera, fins i tot en broma el saludaven militarment. La família Escudé ha seguit en els anys successius al capdavant de la casa. Més tard, a les primeres dècades del segle XX (segons el cadastre, el 1930), un germà petit de cal General, Josep Escudé Montanyà, va construir la casa situada a un centenar de metres i coneguda com cal General Xic. L'hereu li va cedir el terreny.

A cal General l'any 1961 un maquis va matar l'home de cal Brancal quan aquest i el Ramon de cal General el van sorprendre en un intent de robatori. El fet es va atribuir al conegut Ramon Vila, Caracremada.

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 141, 151.

